

Bölüm 3

İLAÇ UYGULAMALARINDA ÇOCUKLARIN İŞLEME HAZIRLIK AŞAMASI

Birsel MOLU¹

GİRİŞ

Hastaneye gelme veya yatış işlemi, önceden planlanarak veya plansız acil bir durum nedeniyle olsun, her yaşta çocuk ve ailesi için stres yaratan bir durumdur. Çocuk hastalarda hastaneye geliş nedeni her zaman hastaneye yatış için değildir. Çocukların hastaneye geliş nedenleri; akut ya da kronik bir hastalık, çocuğun yaralanması ve çocuğun teşhis, tedavi ve cerrahi ihtiyacıdır. Ayrıca birçok tıbbi işlem ayaktan tedavi yapılmak suretiyle uygulanmaktadır. Bu tedaviler arasında kan alma işlemi, enjeksiyon uygulama işlemi, damar yolu açılması işlemi gibi ağırlı işlemlerin yanı sıra röntgen çekimi, ultrason çekimi ve Manyetik rezonans (MR) görüntüleme çekimi gibi ağrısız işlemlerde bulunmaktadır ^(1,2,3).

Hastaneye bir işlem veya yatış için gelen çocuklar çok çeşitli duygular yaşarlar çünkü hastane ortamı çocuk için bilinmeyen bir çevre, yabancıların bulunduğu ve alışılmadık donanım ve korkutucu görüntü ve seslerle çevrilidir. Çocuklar için rutin dışı bu işlemler hem onları korkutur hem de canlarını yakabilir. Bu gibi durumlarda çocukların başa çıkma stratejilerinin ön plana çıkartılması gerekir ve hemşireler çocuk ve aileye işlem öncesi işlemi anlatarak çocuğun anksiyetesini azaltmaya yardımcı olabilirler. Ayrıca hemşireler çocuklara ve ailelere işlem öncesi, sırasında ve sonrasında destek ve eğitim sağlarlar. Hemşireler aile merkezli ve bütüncül bir yaklaşımla çocukları işlem öncesi prosedürleri açıklayarak ve anlatarak başa çıkma ve uyum düzeylerini arttırarak iş birliği içinde çalışabilirler ^(4,5,6).

Çocuk hastalarla çalışmak ve hasta eğitimi vermek zordur çünkü her çocuk için yaş seviyesine uygun açıklama yapmak gereklidir. Çocuklar ve aileleri ile çalışan hemşireler onlara işlem açıklaması yapmadan önce çocuk ve ailenin sağlık koşulları veya sağlık uygulamaları, geçmiş deneyimleri, tutum ve inançları hakkında bilgi sahibi olması gerekmektedir. Hemşirelerin, çocuğun ve ailenin

¹ Arş. Gör. Dr, Selçuk Üniversitesi Akşehir Kadir Yallagöz Sağlık Yüksekokulu, brslml@hotmail.com

KAYNAKLAR

- 1: Ball J.W., Bindler R.C., Cowen K., Shaw M.R.(2016).*Principles of pediatric nursing: Caring for children*: Pearson.
- 2: Francischinelli AGB, Almeida FdA, Fernandes DMSO. Routine use of therapeutic play in the care of hospitalized children: nurses' perceptions. *Acta Paul Enferm*, 2012;25(1):18-23.
- 3: Li YF, Lake ET, Sales AE, Sharp ND, Greiner GT, Lowy E, et al. Measuring nurses' practice environments with the revised nursing work index: evidence from registered nurses in the Veterans Health Administration. *Research in nursing & health*, 2007;30(1):31-44.
- 4: Koukourikos K, Tzeha L, Pantelidou P, Tsaloglidou A. The importance of play during hospitalization of children. *Materia socio-medica*, 2015;27(6):438.
- 5: Burns-Nader S, Hernandez-Reif M. Facilitating play for hospitalized children through child life services. *Children's health care*, 2016;45(1):1-21.
- 6: Lerwick JL. Minimizing pediatric healthcare-induced anxiety and trauma. *World journal of clinical pediatrics*, 2016;5(2):143.
- 7: Öztürk C, Dijle A. Pediatri hemşireliğinde aile merkezli bakım. *Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Elektronik Dergisi*, 2014;7(4):315-20.
- 8: Dunst CJ, Trivette CM, Hamby DW. Meta-analysis of family-centered helping practices research. *Mental retardation and developmental disabilities research reviews*, 2007;13(4):370-8.
- 9: Ay A, Çınar S, Boztepe H. Çocuklarda Aydınlatılmış Onam. *Journal of Hacettepe University Faculty of Nursing*, 2019;6(2).
- 10: Aydın E. Çocuklarda aydınlatılmış onam sorunu. *Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Dergisi*, 2003;46:148-52.
- 11: Twycross A, Pows L. How do children's nurses make clinical decisions? Two preliminary studies. *Journal of Clinical Nursing*, 2006;15(10):1324-35.
- 12: Axelin A, Salanterä S, Kirjavainen J, Lehtonen L. Oral glucose and parental holding preferable to opioid in pain management in preterm infants. *The Clinical journal of pain*, 2009;25(2):138-45.
- 13: Chik Y-M, Ip W-Y, Choi K-C. The effect of upper limb massage on infants' venipuncture pain. *Pain Management Nursing*, 2017;18(1):50-7.
- 14: Taddio A, Shah V, McMurtry C, MacDonald N, Ipp M, Riddell R, et al. HELPin-Kids&Adults Team. Procedural and physical interventions for vaccine injections: systematic review of randomized controlled trials and quasi-randomized controlled trials. *Clin J Pain*, 2015;31(10 suppl):S20-S37.
- 15: Johnston CC, Rennick JE, Filion F, Campbell-Yeo M, Goulet C, Bell L, et al. Maternal touch and talk for invasive procedures in infants and toddlers in the pediatric intensive care unit. *Journal of pediatric nursing*, 2012;27(2):144-53.
- 16: Shah V, Taddio A, McMurtry CM, Halperin SA, Noel M, Riddell RP, et al. Pharmacological and combined interventions to reduce vaccine injection pain in children and adults: Systematic review and meta-analysis. *The Clinical journal of pain*, 2015.

17. 17: Hashemi F, Taheri L, Ghodsbin F, Pishva N, Vossoughi M. Comparing the effect of swaddling and breastfeeding and their combined effect on the pain induced by BCG vaccination in infants referring to Motahari Hospital, Jahrom, 2010–2011. *Applied Nursing Research*, 2016;29:217-21.
18. 18: Stevens B, Yamada J, Ohlsson A, Haliburton S, Shorkey A. Sucrose for analgesia in newborn infants undergoing painful procedures. *Cochrane database of systematic reviews*, 2016(7).
19. 19: Matsuda E. Sucrose for analgesia in newborn infants undergoing painful procedures. *Nursing Standard*, 2017;31(30):61.
20. 20: Wente SJ. Nonpharmacologic pediatric pain management in emergency departments: a systematic review of the literature. *Journal of emergency nursing*, 2013;39(2):140-50.
21. 21: Kucukoglu S, Aytekin A, Celebioglu A, Celebi A, Caner I, Maden R. Effect of white noise in relieving vaccination pain in premature infants. *Pain Management Nursing*, 2016;17(6):392-400.
22. 22: Pillai Riddell RR, Racine NM, Turcotte K, Uman LS, Horton RE, Din Osmun L, et al. Cochrane Review: Non-pharmacological management of infant and young child procedural pain. *Evidence-Based Child Health: A Cochrane Review Journal*, 2012;7(6):1905-2121.
23. 23: Shu SH, Lee YL, Hayter M, Wang RH. Efficacy of swaddling and heel warming on pain response to heel stick in neonates: a randomised control trial. *Journal of clinical nursing*, 2014;23(21-22):3107-14.
24. 24: William Li HC, Lopez V, Lee TLI. Effects of preoperative therapeutic play on outcomes of school-age children undergoing day surgery. *Research in nursing & health*, 2007;30(3):320-32.
25. 25: He HG, Zhu L, Chan SWC, Liam JLW, Li HCW, Ko SS, et al. Therapeutic play intervention on children's perioperative anxiety, negative emotional manifestation and postoperative pain: a randomized controlled trial. *Journal of advanced nursing*, 2015;71(5):1032-43.
26. 26: Liu RW, Mehta P, Fortuna S, Armstrong DG, Cooperman DR, Thompson GH, et al. A randomized prospective study of music therapy for reducing anxiety during cast room procedures. *Journal of pediatric orthopedics*, 2007;27(7):831-3.
27. 27: Canbulat N, Inal S, Sönmezer H. Efficacy of distraction methods on procedural pain and anxiety by applying distraction cards and kaleidoscope in children. *Asian Nursing Research*, 2014;8(1):23-8.
28. 28: La Vonne AD, Zun LS. The impact of watching cartoons for distraction during painful procedures in the emergency department. *Pediatric emergency care*, 2012;28(10):1033-5.
29. 29: Ehde DM, Dillworth TM, Turner JA. Cognitive-behavioral therapy for individuals with chronic pain: efficacy, innovations, and directions for research. *American Psychologist*, 2014;69(2):153.
30. 30: Dixey P, Seiler J, Woodie JA, Grantham CH, Carmon MC. Do cartoon stickers given after a hemoglobin finger stick influence preschoolers' pain perception? *Jour-*

- nal of Pediatric Health Care*, 2008;22(6):378-82.
31. 31: Kyle T. (2008). *Essentials of pediatric nursing*: Lippincott Williams & Wilkins.
 32. 32: Yang NH, Dharmar M, Hojman NM, Sadorra CK, Sundberg D, Wold GL, et al. Videoconferencing to reduce stress among hospitalized children. *Pediatrics*, 2014;134(1):e169-e75.
 33. 33: Aydın D, Şahiner NC, Ciftci EK. Comparison of the effectiveness of three different methods in decreasing pain during venipuncture in children: ball squeezing, balloon inflating and distraction cards. *Journal of clinical nursing*, 2016;25(15-16):2328-35.
 34. 34: Thrane SE, Wanless S, Cohen SM, Danford CA. The assessment and non-pharmacologic treatment of procedural pain from infancy to school age through a developmental lens: a synthesis of evidence with recommendations. *Journal of pediatric nursing*, 2016;31(1):e23-e32.
 35. 35: Teksoz E, Bilgin I, Madzwamuse SE, Oscakci AF. The impact of a creative play intervention on satisfaction with nursing care: A mixed-methods study. *Journal for Specialists in Pediatric Nursing*, 2017;22(1):e12169.
 36. 36: Inal S, Kelleci M. Distracting children during blood draw: Looking through distraction cards is effective in pain relief of children during blood draw. *International journal of nursing practice*, 2012;18(2):210-9.
 37. 37: Gdc Tfekci F, elebioęlu A, Kkoęlu S. Turkish children loved distraction: using kaleidoscope to reduce perceived pain during venipuncture. *Journal of Clinical Nursing*, 2009;18(15):2180-6.
 38. 38: Karakaya A, Gzen D. The effect of distraction on pain level felt by school-age children during venipuncture procedure—Randomized controlled trial. *Pain Management Nursing*, 2016;17(1):47-53.
 39. 39: Trner, E. K., & Bykgnen, L. (2012). *ocuk sağlığı: temel hemşirelik yaklaşımları*. Gktaę Yayıncılık.